

VOLDEMARININKAI VOKIEČIŲ OKUPACIJOS METAIS

JUOZAS AMBRAZEVIČIUS

Valerijonas Šmukus, Laisvosios Lietuvos redaktorius ir leidejas, laukdamas dr. K. Griniaus pasiūlytą amnestiją nesipešti tarp savęs, kol nebus išvytas okupantas iš Lietuvos ir atstatyta nepriklausomybė, pradėjo šmeižti ir tebešmeižia Naujienas ir jų redaktorių. Kad Amerikos lietuviai pažintų voldemarininkus ir suprastų jų šmeižimo tikslus, spausdiname frontininkų vado, veikusio J. Brazaicio, A. Suduvio ir kitais vardais, straipsnį. (N. Red.)

LIETUVOS žmonės greitai da lėmė lietuvių rezistencijos ištikimo, kad nacinė Vokietija nepagėros tai, dėl ko vyko sukilimas prieš sovietinę okupaciją — Lietuvos nepriklausomybės. Tačiau tebetikėjo, kad karo eiga nusilpnins Sovietų Sąjungą ir Vokietiją ir Lietuvai bus panaši proga nepriklausomybei atgauti kaip pirmojo pasaulinio karo gale. Tę laukdami, lietuviai stengėsi vokiečių okupaciją išgyventi su kuo mažiausiomis žmonių aukomis, nesitraukdami nuo nepriklausomybės principo. — Antra, patirtis jiems rodė bolševikų ir nacių okupacijų skirtumą: bolševikai leido lietuviams turėti kai kurias politines laisvės formas fikcijas — vadinus respubliką, turėti ministerių ar komisarių titulus, bet nepalikę politinės laisvės turinio — valstybinio savarankumo nei pilietinių asmenų teisių: minties, ideologijos, asmens gyvenimo laisvės. Nacinės okupacijos vykdytojai apie politines formas nekalbėjo, bet paliko daugiau asmenų laisvės turinio, neprievartauojant jo ištikimimui. — Patirties palyginimas padarė išvadą: Lietuvos priešas Nr. 1 yra Sovietų Sąjunga, priešas Nr. 2 yra nacinė Vokietija, kovojanti su Lietuvos priešu Nr. 1. Tokia išva-

1. Laikiniosios Vyriausybės Sešios Savaitės

a. Darbo įkarštis: administracijos sudarymas, nusivietinimas, socialinės lygybės siekimas

1941 birželio 24 dienos rytą, Kauno gatvėse tebeaidint pasikirien šūviams, paskelbtieji laikinosios vyriausybės nariai rinkosi pirmo posėdžio Žaibo spauduvėje, Donelaičio gv., prie šais universiteto rūmų. Ne daug čia jų susirinko. Nebuvo paskelbto ministerio pirmininko K. Škirpos, užsienų reikalų ministerio R. Škipičio, apsaugos ministerio gen. St. Raštikio — jie dar tebebuvo laukiami iš Berlyno. Nebuvo nei vadaus nei prekybos ministerių — jie buvo jau deportuoti dar prieš sukilimą. Nebuvo darbo ministerio J. Pajaujo, finansų J. Matulionio, žemės ūkio B. Vitkaus — jie dar buvo provincijoje, daugumas bolševikų užimtoje.

Bet laukti jų nebuvo galima, kaip nebuvo galima nę svarstyti, ar paskelbtieji priima pareigas. Momentas buvo toks, kad kiekvienas jautėsi mobilizuotas ir įpareigotas skubiai veikti, nors tebuvo čia susirinkę tik komunalinio ūkio ministeris V. Zemkainis Landsbergis, kontrolės ministeris Pr. Vainauskas, pramonės ministeris A. Damušis ir švietimo — J. Ambrazevičius. Taip pat dar buvo LAF įgaliotinis L. Prapuolenis, Z. Ivinskis, St. Lūšys, Pr. Padalis ir eilė kovotojų, kurie buvo pasiryžę ginklu veikti, jei būtų mėginama veržtis į vyriausybės užimtą patalpą. Pradžiai pirmininkaujančio

pareigos priskirtos švietimo min. J. Ambrazevičiui. Tikėtasi, kad tai truks dvi tris dienas, iki atvyks ministeris pirmininkas K. Škirpa. Kai paskiau vilzys nepasiteisino, pirmininkaujantis mėgino įsilyti tas pareigas atsiradusiam jau finansų ministeriui, politikoje daugiau patyrusiam J. Matulioniui, dar paskiau iš Berlyno atvykusiam su dideliu vyriausybės praktikos stažu apsaugos ministeriui gen. St. Raštikiui. Bet nei vienas nei kitas nesutiko esamo fakto keisti, jau matydami, kad tėra neįgalo laiko klausimas.

Pirmas laikinosios vyriausybės uždavinys buvo — pastatyti atvyksiančius vokiečius prieš įvykusį faktą, kad Lietuva yra nepriklausoma ir jos vyriausybė jau yra atstaciui tvarką įtaigose bei įmonėse. Teko tad skubiai papildyti vyriausybės narių sudėtį administracijos reikalui. Buvo sutarta tuojau pat kooptuoti pasiekiamus telefonų ar kitu būdu prisaukiamus asmenis: buvusį sovietiniame kalėjime, bet jau anksčiau laisvą M. Mackevičių — teisingumo ministeriui, tik pasirodžiusį iš sagumo kalėjimo rūšių pulk. J. Slepetį — vidaus reikalų ministeriui, inžinierių A. Novickį — susiekimo, atsivarysį tiesiai iš devintojo forto kalėjimo dr. Pr. Dielininkaitį — darbo ministeriui, iki atsiradus dr. J. Pajaujį, dr. K. Vencų — sveikatos, Pr. Vainauskui pridėti prie kontrolės dar prekybos ministerio pareigas, S. Lūšiui perduota finansų ministerija, iki atvyks J. Matulionis. V. Grudzinskas pakviestas maisto tiekimo valdytoju. Tą pat dieną, dar vykstant kovoms su bolševikais, buvo paskirta ir paskelbta ginkluotom partizanų jėgom koordinuoti bei vadovauti krašto gynimo taryba — gen. S. Pundzevičius, gen. M. Reklaitis, pulk. J. Vėbra, o taip pat Kauno miesto komendantas pulk. J. Bobelis ir Kauno burmistras K. Palčiauskas. Jau paskiau darbo eigoje buvo paskirti bendru susitarimu viceministeriai: švietimo J. Rainys, vidaus pulk. J. Narakas, prekybos dr. Pr. Padalis, pramonės J. Mikaila, teisingumo Kurklėtis, susisiekimo K. Germanas, komunalinio ūkio arch. V. Svičpa, žemės ūkio J. Venclova, informacijos direktorius J. Senkus, kuris priskirtas prie darbo ministerijos. O dr. Z. Ivinskis buvo tarpžinybinis talkininkas įvairiom ministerijom ryšiuose su vokiečių įstaisgom. Jau atskiros ministerijos sudarinėjo toliau administracinį aparatą provincijai.

Sudarytoji vyriausybė bei jos visas aparatas nebuvo koalicija ta prasme, kad vyriausybės nariai nebuvo partijų ar grupių deleguoti. Koalicija betgi buvo, kita prasme — buvo sutelkti įvairių ideologijų ir politinių nusistatymų žmonės darbo ir kovos reikalui.

Antras vyriausybės uždavinys

ENERGY WISE

Limit use of dishwasher to once a day, after the evening meal, and cut excessive use of water and electricity.
Don't be a Born Loser!

Strateginių atomo ginklų sutartis — neapdairios politikos išdava

PASIRAŠYTA SUTARTIMI PASIDUODAMA NUOLAIŲ POLITIKAI IR KAPITULIACIJAI

Ne paslaptis, kad Maskvos ponai, laukdami SALT I sutartį ir derėdamiesi net 6 metus dėl apgaulingai vadnamos nusi-ginklavimo sutarties SALT II, turėjo pakankamai laiko savo puolamųjų ginklų arsenalą pagerinti ir net gerokai padidinti. Kas svarbiausia, kad SALT II "ginklų apribojimo" sutartis, jei ji bus Senato priimta ir patvirtinta tokia, kokia ji prez. Carterio pasirašyta šiais metais Viena, suteikia Sovietų Sąjungai galimybę gamintis naujus ginklus, tobulinti esamus ir išvystyti tokią visų rūšių ginklų persvarą, ypač dar jiems nesilaikant pasirašytų sutarčių, kad gali sukelti Maskvos ponams norą pulti laisvąjį pasaulį —

karinių smūgių įvesti komunistinę diktatūrą visur ten, kur jos dar nėra.

Jau dabar Sovietų Sąjunga puolamųjų ginklų atžvilgiu viršija Jungtines Valstybes santykiu 2:1 ir ginamųjų ginklų srityje — 47:1. Tuo tarpu SALT I sutartimi suvaržoma Amerikos piliečių gynyba priešraketinėmis raketomis. Svarbiausia, kad toks suvaržymas paliktas ir SALT II sutartyje. Ir dar geriau: SALT II sutartimi nuimama JA Valstybių atominis apsaugos skėtis, iki šiol buvęs virš NATO organizacijos ir jos sąjungininkų. Tuo būdu laisvasis pasaulis paliktas Maskvos ponų savavaliavimui, jų grasinimams, kurie ir taip jau senokai iš anapus geležinės uždangos "piktų šunelių" balsais dažnokai paleidžiami. Net prezidento Carterio administracija, pasak 1979 m. liepos mėnesio "Washington Report" laidos, pripažįsta, kad Sovietų Sąjunga pasinaudodama SALT sutarčių skyklėmis (loopholes) įsigis pirmojo puolimo efektingą pirmumą, pasinaudodama tik mažą dalimi sandėliuose esančiomis ir atomines bombas nešančiomis raketomis. Pasak Utah senatoriaus Jake Garn, SALT II visiškai nedraudžia Sovietams ginkluotis ir didinti strateginių atomo ginklų arsenalą.

Nuo 1978 m. gruodžio 7 d. iki 1979 m. birželio mėnesio paklausti amerikiečiai, kurių buvo klausta 138,449, ne tik kad negalimai atsiliepė apie SALT II sutartį, bet jie dar pasisakė, kad visiškai netiki ir nepasitiki sutartimis, kurias Maskvos ponai ar jų įsakymu pasirašo sveltinių valstybių atstovai. Kaip rašo šių metų birželio mėnesio laidoje "Washington Report", 89,4% balsuotojų manė, teise amerikiečių pasisakė prieš SALT sutartis ir jas pasmerkė.

O privati amerikiečių organizacija "Coalition for Peace Through Strength", kuriai priklauso 176 organizacijos, 203 kongresmanai, 67 senatoriai, didžiama atsargos karininkų ir privačių piliečių, savo 78 puslapių studijoje, nagrinėjančioje SALT II sutartį, daro išvadą, kad patvirtinti SALT II sutartimi pasiduodama nuolaidų politikai ir laipsninei kapituliacijai. V. Prūsas

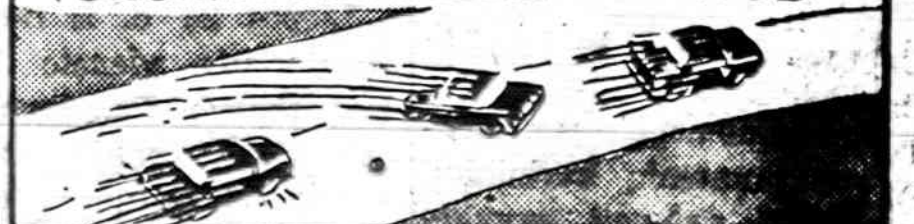
DENTURE WEARERS

A major advancement
CUSHION GRIP
DENTURE ADHESIVE
one application holds comfortably up to 4 days

SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON

EXPRESSWAY DRIVING

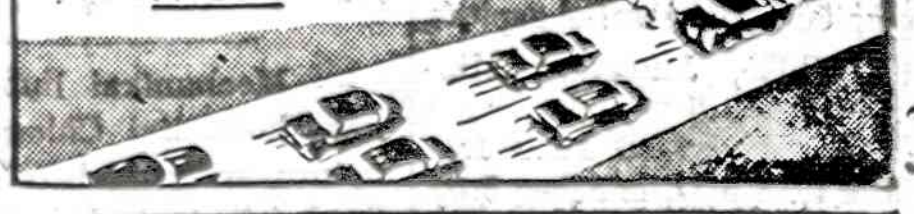
DON'T CUT IN BETWEEN CARS THAT ARE ALLOWING SAFE FOLLOWING DISTANCES...

YOU'LL RUN INTO TROUBLE IF THERE'S A SUDDEN STOP WHILE YOU'RE FOLLOWING TOO CLOSELY...

IF YOU DRIVE AT THE MINIMUM SPEED STAY IN THE RIGHT LANE.

Announcing a new interest rate for U.S. Savings Bonds:

6 1/2%

Here's some great news for all Americans. On June 1, 1979, the interest rate on United States Savings Bonds, Series E and H, was increased to 6 1/2%.

This 6 1/2% rate will apply to new Bonds and to all outstanding ones, too. For Series E Bonds that have not reached original maturity of 5 years, the improved yield will be received as a bonus when the Bonds mature. For older Bonds and Notes, and for Series H Bonds, the increase takes effect with their next semiannual interest period, beginning on or after June 1, 1979.

So you see,

Take stock in America.

Bonds are getting better all the time. This new 6 1/2% interest rate, together with the tax advantages available, makes Savings Bonds even more attractive.

And when you buy Savings Bonds through the Payroll Savings Plan at work, or the Bond-a-Month Plan where you bank, Bonds are still the most convenient, easiest, safest way to save.

If you haven't thought about Savings Bonds for awhile, this is the kind of news that should increase your interest.

Bonds are a better buy than ever before.

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!
5 1/2%
Paid and Compounded Quarterly
OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 8%

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KARANAUSSKAS, President Phone: Virginia 7-7747
HOURS: Mon., Tue., Fri., 9-4 Thur., 9-8 Sat., 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

MOTERYS — SĖKMINGOS TAUTINĖS AMBASADORĖS

UŽMEGTAS KULTŪRINIS RYŠYS, LAIMETAS TAUTINIS DĖMESYS

(Tęsinys)

LIETUVIŠKO SKONIO VAISĖS

Scenos programai pasibaigus, visi svečiai buvo pakviesti prie vaišių stalo. Kvietimo pakartoti nereikėjo. Stalas iš tikrųjų buvo puikiai išpuoštas. Aukštai pasistiebęs puikavosi raguolis, šaliniai gulėjo net keli didžiuliai fortai. Ten buvo ir didžiulė beržo šaka, it šieno kupeta pūsojo geltonų žagarių plokštė. Buvo padėta baravykų pintinė (šie kepsniai visai nesiskyrė nuo natūralių baravykų, tai p. K. Karvelienės kulinarinis menas. Tik paragavus sužinota, kad tai yra tik pyragėlis). Kita atrakcija: lietuviškas stūris ir medus su koriu. Šie visi skanumynai po poros valandų sunyko it lašas jūroje.

Tik svečiai ilgai klausinėjo, kaip vadinasi tas ar kitas maisto patiekalas ir kaip jis yra gaminamas. Visiems buvo maloniai atsakyta, duoti paaiškinimai, o kai kuriems ir receptai.

Maistas daugumoje buvo pačių rengėjų suaukotas, suneštas. Vieną kitą kepinėlį atsiuntė ir kitatautės moterys kaip malonios draugystės ženklą. Atsiuntė dovaną — didžiulę beržo šaką — ir ponis Danilevičienė. Dovaną atitampė jos dvi paslaugos vaikaitės, kurios ir patalpininkaitės netingėjo; abi jau gimnazijos amžiaus mergaitės. Mrs. A. Vinick pristatė miltainių kepsnį, Mrs. Gramoll — miltainių kepsnį ir t. t.

Maisto stalui vadovavo ir ji meniškai apipavidalino J. Kerelienė, jai talkino sumuštinis tepti, svečius vaišinti ponios Ir. Rimkūnienė, K. Karvelienė ir kitos.

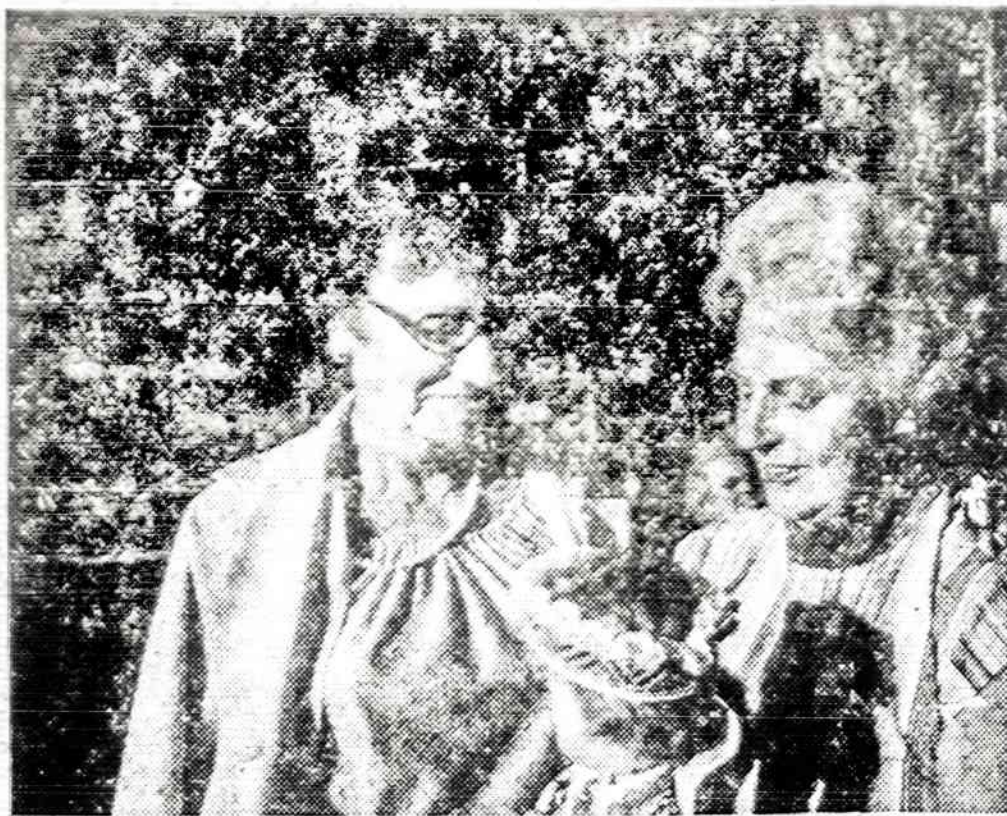
TAUTODAILĖS PARODĖLĖ IR LIETUVIŠKOS KNYGOS STALAS

Svečiai, pasigrožėję scenos programa ir skaniai pasivaishę, apstoję tautodailės kampelį ir knygos stalą. Čia buvo ne tik kuo pasigrožėti, bet ir kuo susidomėti. Buvo išdėstyta keletas itin puikių odos albumų, net ir gintarų puoštu medžio drožinių, įvairiaspalvių plaučių juostų. Dėmėnavo lino audiniai, gintaro dirbiniai, buvo iškabinti kalėdų eglutės šiaudinukai, Vilniaus verbos. Keletu eksponatų buvo reprezentuotos veik visos tautinio meno šakos.

Matėsi pilna Lietuviškoji enciklopedija, Kr. Donelaičio Metai, iškilųjų menininkų darbų reprodukcijos, dail. Augiaus monografija (liuksusinis leidinys). Lietuvių literatūrą reprezentavo dvi antologijos — beletistikos ir poezijos. Buvo išstatyti Vilniaus miesto albumai, kur akin krinta puošniosios architektūra: barokas, rokokas, gotika.

Daugelis lankytojų kruopščiai apžiūrino šiuos albumus ir daug klausinėjo. Jiems atsakymus maloniai suteikė inž. D. Adomaitis. Buvo iškabintas ir Vytauto Didžiojo laikų Lietuvos žemėlapis. Kaligrafiškai rašytas užrašas skelbė apie Vilniaus universiteto keturių šimtų metų sukaktį. Kai kurie lankytojai, sužinoję, kad Vilniaus universitetas Rytų Europoje yra vienas seniausių, buvo labai nustebinti, nes pirmą kartą apie tai jie girdėjo.

Tenka pastebėti, jog inž. D. Adomaitis gana daug prisidėjo prie šio stalo praturtinimo, jis

Dr. Aldona Rugienė Naujienų piknike laimėjo pačią brangiausią dovaną — G. Budrienės padarytą lietuvišką lėlę. Dovaną įteikia Vera Thompson, padėjusi pravesti Naujienų pikniko loteriją.

ir kaligrafiškus užrašus padarė ir keletą gana vertingų eksponatų paskolino. Tai iš tikrųjų yra sveikintina talka.

Ant šio stalo ir kitose salėse vietose buvo padėta ALTOS informacinė medžiaga apie Lietuvą. Rengėjos išanksto buvo įrengtos šios literatūros ir tautodailės parodos, kuriose buvo įrengti ir lankytojų pasisėdėjimo ir tautodailės skyrių ir stalų organizavimas ir meniškai apipavidalino Z. Juškevičienė; jai talkininkavo įrengti ir lankytojų pasisėdėjimo ir tautodailės skyrių ir stalų organizavimas ir meniškai apipavidalino Z. Juškevičienė.

Pasitaikė ir meno gerbėjų. Jie prašė K. M. Čiurlionio reprodukcijų, kurios buvo padėtos parūpinti ir pasiūti. Tautodailės skyrių ir stalų organizavimas ir meniškai apipavidalino Z. Juškevičienė; jai talkininkavo įrengti ir lankytojų pasisėdėjimo ir tautodailės skyrių ir stalų organizavimas ir meniškai apipavidalino Z. Juškevičienė. Prie įrengimo darbo ir savo eksponatais prisidėjo ponis M. Mikeliūnienė.

Svečius priiminėjo ir priekas darbavosi dr. J. Dubinskienė ir aktyvi Michianos klubo narė Paulina Pinkus. Salę puošė dail. J. Marks. Tikslas vykusiai atsiestas. Čia tenka pristatyti ir pačias šio renginio indikatorius, rengėjas. Štai jos: dail. J. Monkutė-Marks, buv. Vilniaus operos solistė S. Adomaitienė, dr. J. Dubinskienė, dvi judrios visuomeninės veiklos skautininkės Z. Juškevičienė ir J. Kerelienė, ponis Irena Rimkūnienė, medicinos sesuo Al. Mažeikienė ir ponis K. Karvelienė. Šios moterys ne tik organizavo ir dirbo, bet ir patį renginį finansavo. Būtų nesąžininga tylomis praeiti, nepaminint rengėjų uoliuosius tal-

pininkus, kurie atliko pačius sunkiausius darbus, kurie kilnojo stalus, statė kėdes, tvarkė salę, tai inž. D. Adomaitis, inž. Alf. Kerelis, paštininkas St. Karvelis, mok. J. Rimkūnas, ponas Mikeliūnas ir prekybininkas ponas Ira Marks.

Taip pat negalima užbaigti šio rašinio nepasidžiaugus vakaro dalyvių pakilomis nuotaikomis. Jie džiaugėsi kultūringa ir draugiška vakaro nuotaika, skamomis vaišėmis, už viską padėtos parūpinti ir pasiūti. Tautodailės skyrių ir stalų organizavimas ir meniškai apipavidalino Z. Juškevičienė; jai talkininkavo įrengti ir lankytojų pasisėdėjimo ir tautodailės skyrių ir stalų organizavimas ir meniškai apipavidalino Z. Juškevičienė. Prie įrengimo darbo ir savo eksponatais prisidėjo ponis M. Mikeliūnienė.

Yra aiškiai užmegztas pagarbus kaimyniškas ryšys ir laimėtas dėmesys Lietuvai. Tai ir pats didysis atpildas šio vakaro rengėjoms. Suprantama, dabar, ieškant parašo po peticija Lietuvai vaduoti, jau bus drąsiau ir kaimyno duris pasibelsti ir parašo paprašyti.

PASTABA

Tenka apgailestauti, kad prieš šį renginį ir po jo, spaudoje pasirodė netikslios, neteisingos korespondencijos, priešiškos gėriams kaimynystės santykiams ir tautiniam interesui. Korespondencijos buvo klaidinančios skaitytoją ir tokioms korespondencijoms neturėtų būti vietos spaudoje.

KAIP JIE KURĖ?

Perskaityti parašytą knygą yra lengva. Ją perskaitę gal dažnai pagalvojame, kad čia yra tik rašytojo vaizduotės kūrinys. Bet gyvenimo eiga parodė, kad rašytojai į kiekvieną savo kūrinį įdeda nemažą kruopštus darbo, pasiekto po ilgų tyrinėjimų ir duomenų rinkimo. Tai dalinai susipažinkime, kaip savo kūrinius kūrė žymieji rašytojai.

L. Tolstojus rašydamas savo veikalus, plačiai naudojo užrašais, pastabomis ir dokumentų rinkiniais. Jo veikalas "Karas ir taika", turintis du tūkstančius lapų, buvo perrašomas septynis kartus, iki jis įgijo jau mums žinomą formą. Rašydamas šį veikalą, jis pasinaudojo keletą dešimtųjų užrašų ir eskizų. Kiekviena jo aprašoma smulkmena yra dokumentuota istorinė medžiaga. Norėdamas atvaizduoti Borodino mūšį, dvi dienas su generalinio štabo žemėlapiu rankose išvaikščiojo visą kautynių lauką. Jis keliavo po visą kraštą, ieškodamas gyvųjų įvykių liudinininkų, norėdamas iš jų patirti jam rūpimas smulkmenas. "Karo ir taikos" romano parašyti jis surinko beveik visą 1812 m. literatūrą, patikrino visus archyvus ir surinko privačių karo dalyvių laiškus. Surinktą medžiagą reikia taip perdirbti, kad ji būtų kiekvienam suprantama. Skaitydami tą garsųjį Tolstojaus romaną, atsiminkime, kad tai buvo jo septynių metų kasdieninio aštuonių ar dešimties valandų kruopštaus darbo rezultatas.

Balzakas rašydamas romanus lankė pobūvius ir vedė plačias pažintis. Vazinėjo po visą Europą, skaitė įvairiausius klausimais knygas, pradėdamas mistiniais autoriais ir baigiant knygomis apie mediciną. Romanų veikėjams vardų ieškodavo adresu knygose.

Em'le Zola rašydamas savo veikalus naudojo dokumentus, laikraščio iskarpas, užrašus, katalogus ir pan. Palaikė draugystę kartais ir su įtartinis dorovės moterimis. Saulei tekant vykdavo į Paryžiaus turgavietes ir bažnyčias. Jis visur teiraudavosi jam rūpimais klausimais. Ir kaip pats išsireikė, pradėdamas rašyti romaną, aš užvedu jam naują bylą.

Rašytojas Paul Reboux kalbėdamas apie savo darbus sako, kad nė viena jo knygų nėra parašyta vien išpūdzio ir vaizduotės pagalba. Teko spausdinti nemažą romanų, kurių veiksmas vyksta įvairiuose užsienio miestuose. Pasirinkęs valstybę, paruošiu scenarijų ir perskaitau bibliotekoje visas knygas apie tą kraštą. Atvykęs į pasirinktą valstybę atidaru savo akis ir ausis, kad galėčiau kuo daugiau patirti šalies kvapą, spalvas, formą, triukšmą, judesį, ir visus tuos išpūdzius rūpestingai užsirašau. Pasirenku tipus, stebiu jų gyvenimą ir tęsiu savo užrašus, kuriuos skirstau pagal kategorijas. Grįžęs į Paryžių jau galutinai viską sutvarkau ir paruošiu spaudai.

Gustave Flaubert labai mėgo meną. Todėl visi jo veikalai nepaprastai kruopščiai apdirbti.

tieki medžiagos, tiek formos atžvilgiu. Kartais prie vieno skaitinio jis išsėdėdavo keletą dienų — kad tiktai jis gražiau skambėtų. Mėgo tolimus kraštus, lankė bibliotekas ir rinko rūpimais klausimais literatūrą. 1858 metais sumanes parašyti istorinį romaną iš Kartaginos gyvenimo, nuvyko į Šiaurės Afriką. Ka jis ten pats matė ir girdėjo, vėliau viską aprašė "Salambo" romane.

1564 m. balandžio 23 d. Anglijoje gimė žymus dramaturgas Šekspyras. Jis turėdamas 42 metus savo amžiaus parašė dramą "Makbetas". Veikalo siužetas yra paimtas iš Holinshedo kronikos, aprašančios XI amžiaus Skotijos įvykius. Jie yra perkelti į veikalą ta pat tvarka ir su tikraisiais jų vardais. Tai yra viena iš jo sukurtų didžiausių keturių tragedijų. Rašytojas mirė 1616 m. balandžio 23 d. sulaukęs 52 metų savo amžiaus. Įsidėmėtina, kad gimė ir mirė tą patį mėnesį ir tą pačią dieną.

V. Vytenietis

DU ŽVIRBLIAI IR KATINAS

Du žvirbliai gabaliuką rado skanaus pyrago.

"Tai mano!" čirškia vienas: "Aš radau!"

— "O aš jau jį seniai matau ir skubinuos paminti!" spiegia kitas.

Kapt, kapt — ir juodu ritas. Pamatė katinas du peštukus, pritykines nutvėrė ir nagus ir sako:

"Peštynių jau pakako! Dabar ir tas pyragas mano bus, ir judu abu!"

A. Giedrius, PASAKĖČIOS, gausiai iliustruotos. 175 psl., kainą \$2, gaunamos Naujienose.

KNOW YOUR HEART

Every how your heart puts forth enough energy to lift a 150-lb. man to the roof of a 3-story building.

HELP YOUR HEART FUND

HELP YOUR HEART

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• RUPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atidara šiokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

MARQUETTE MINI-MART

(Under New Ownership)

2812 W. MARQUETTE ROAD 925-4825

T-Bone Steak	\$2.29/pound
Round Steak	\$1.69/pound
Ground Beef	\$1.99/pound
or \$1.39/pound when buying 5 pounds or more.	
Roll Steak	\$2.99/pound
Pork Chops	\$1.19/pound

SCOTT PETERSON DELI SPECIALS:

Sliced Bacon	\$1.39/pound
Polish Ham	\$2.89/pound
Boiled Ham	\$1.79/pound

Produce:

Cabbage	\$0.19/pound
Carrots	\$0.29/pound
Tomatoes	\$0.49/pound
Pepsi, Coca-Cola, or RC 8 fl. oz.	\$1.49 + dep.
Flavor Kist Cookies	3 p. for \$1.00
Milk	\$1.69/gal.

FREE DELIVERY OVER \$10.00

Open Monday thru Saturday 8 A.M. to 8 P.M.

Sunday 9 A.M. to 3 P.M.

Užleikite! Apžiūrėkite mūsų prekes, šviežią mėsą ir žemas kainas. Ko nematote, tai paklauskite.

Esame Jūsų artimiausieji kaimynai, norime būti Jūsų draugai.

—Sutaupysite daug laiko ir pinigų.

For your headache get extra strength and safety, too.

Anacin® has extra strength. More strength than any regular headache tablet. And Anacin combines that strength with safety. Like all leading headache tablets, Anacin starts with a pain reliever recognized safe Extra strength with safety. That's common sense. That's Anacin.

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, orakiai žvilgsniai 150 psl. Kaina \$2.50.

Dr. Juozas B. Kondus, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorijos antrą kartą nuo pat senųjų amžių iki pokario metų. Vidutinio formato, 145 psl., kainuoja \$3.00.

Dr. Juozas B. Kondus, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai D.K. Vytauto brošiūra, paliečiantis to laikio Lietuvos valstybę ir jos kaimynų istoriją 111 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir citas knygas galima įsigyti atitinkamose Naujienos arba atsiųsti čekį su pinigine perlaide

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI NEPAAPRASTAI DOMIUS GYDYTOJO, VISUOMENĖS VEIKĖJO IR RAŠYTOJO ATSIMINIMUS

Dr. A. J. Gussen — MINTYS IR DARBAS, 250 psl., lietuviškas 1908 metų įvykių, Jėbionakio ir Totoralčio laimėjimas ir mūšio rūpinimas. \$3.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$2.00. Minkštais viršeliais tik \$2.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURŲ ŽMONĖS. Kėdionės po Europą įspūdžiai. Dabar tik \$2.00. Kaina taip pat užsiųsti pašto, atsiųstus čekį arba money order, prie nurodytos kainos, pridėdant 30c. perlaistimo išlaidoms.

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Turime po kelias RETAS KNYGAS

1. Kun. M. Valadkos UŽ LAISVĄ LIETUVI. Minkšti viršeliai, 410 psl. \$10.00
2. V. Biržiškos SENOVES LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I ir II dalis. Minkšti viršeliai \$10.00
3. A. Ambrosės CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA. Minkšti viršeliai \$15.00
4. J. Laukio ORAKULAS. 414 psl. Minkšti viršeliai \$10.00

Čekį reikia išrašyti:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St.
Chicago, Ill., 60608

Pridėti dolerį pašto išlaidoms.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1799 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60604. Telephone 421-4108

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of December 1, 1977	pusi metų	\$18.00
Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$ 9.00
	vienam mėnesiui	\$ 3.00
In Chicago \$33.00 per year, \$18.00 per six months, \$10.00 per 3 months. In other USA localities \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$9.00 per three months. Canada \$33.00 per year; other countries \$34.00 per year.	Kanadoje:	
	metams	\$23.00
	pusi metų	\$12.00
	vienam mėnesiui	\$ 3.50
20 cents per copy.	Užsieniuose:	
Neu gruočio pirmos d. Dienraščio kainos:	metams	\$24.00
	pusi metų	\$12.00
	vienam mėnesiui	\$ 4.00
Chicagoje ir prielaidimuose:	Naufienos eina kasdien, šiek tiek sekmdienius. Leidžia Naujienu Bendrovė, 1799 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60604. Telef. 421-4108.	
metams	\$33.00	
pusi metų	\$18.00	
trims mėnesiams	\$10.00	
vienam mėnesiui	\$ 3.50	
Kitose JAV vietose:	Pilnais reikia gauti patikslinti. Orderis kartą su užsakymu.	
metams	\$33.00	
pusi metų	\$18.00	
trims mėnesiams	\$10.00	
vienam mėnesiui	\$ 3.50	

Amerikos Lietuvių Kongresas

Šių metų spalio 11-13 dienomis Clevelande įvyks Amerikos Lietuvių Kongresas. ALTos suvažiavimai šaukiami kiekvienais metais, o kongresas šaukiamas kas penkeri metai.

Visus ALTos reikalus nustato metinis ALTos astovų suvažiavimas, o juos tvarko suvažiavimo metu išrinkta ALTos valdyba. ALTą sudaranti organizacijos pareika į ALTos vadovybę pačius gambiausius savo organizacijos narius, o šie išrenka valdybą ir pasiskirsto pareigoms.

ALTos kongresas turi truputį kitokių tikslus, bet kongresą valdo metiniuose suvažiavimuose rinkta valdyba. Metinis suvažiavimas nutaria, kur bus organizuojamas kongresas, o visą kongreso dienotvarkę aptaria valdyba, vykdo pirmininkas, susitaręs su valdyba.

Praeitais metais nutarta kongresą šaukti Clevelande. Ten jis ir organizuojamas. Clevelando ALTos valdyba visą kongreso organizavimo darbą atlieka, kai suvažiuoja atstovai iš visų ALTos skyrių, tai Clevelando sudarytas specialus kongresui ruošti komitetas perduoda kongreso vedimą ALTos pirmininkui ir valdybai.

Kongresas skiriasi nuo metinio ALTos suvažiavimo. Kongresan suvažiuoja platesni ALTos veikėjų sluoksniai. Jie gali pasisakyti įvairiais ALTos klausimais. Per penkis metus įvyksta įvairių gyvenime pakaitų. Kartais pasikeičia tarptautinė padėtis arba išrenkama nauja krašto administracija. Kongresan suvažiavusieji nariai gali kelti naujai susidariusią padėtį ir siūlyti kelias naujas problemas spręsti, priima rezoliucijas, siūlo kitas priemones, bet prisilaiko pagrindinių ALTos nutatytų siekimų ir tikslų.

ALTa yra demokratiniiais pagrindais tvarkoma organizacija. ALTa siekia Lietuvos nepriklausomybės demokratinių valstybių pagalba. Patirtis parodė, kad diktatorių ar vadistinių principų besilaikančios valstybės mažoms tautoms nepadaid. Mažas tautas išgarsinti dideli vadais pavergia ir žmones išnaudoja. Tuo tarpu demokratiškai tvarkomos valstybės supranta pavergtų tautų siekimus ir stengiasi joms padėti. Kai demokratiškai tvar-

koma valstybė pasižada padėti pavergtoms tautoms siekti laisvės, tai tos valstybės parama galima pasitikėti. Amerikos lietuviai dar prieš karą pradėjo tartis, kaip Ameriką įtraukti pavergtos Lietuvos pusėn. Tai buvo sunkus darbas, bet jiems pavyko. Ameriką jie pažino, politinį krašto gyvenimą suprato ir mokėjo susitarti dėl priemonių, kaip įtraukti pačią galingiausią valstybę pavergtos Lietuvos pusėn.

Amerikos Lietuvių Tarybos vadai mokėjo įtraukti Lietuvos laisvės pusėn ne tik Amerikos demokratų, bet ir respublikonų. Šių dviejų didelių partijų vadai pasižadėjo padėti Amerikos lietuviams kovoti už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. ALTos suvažiavimus pasveikindavo JAV prezidentai ar Valstybės sekretoriai, Kongreso ir jo komitetų vadai.

1949 metais Amerikos Lietuvių Taryba jau buvo suorganizavusi trečiąjį Amerikos Lietuvių Kongresą. Jis vyko New Yorke. Kongresą organizavo ALTą rėmusių New Yorko organizacijų ir draugijų atstovai. Jų tarpe buvo Matas Vinikas, Juozas Laučka, Kostas Jurgėla, Stasys Buividas, Marijona Kižytė, Albinas Trečiokas, kun. J. Balkūnas ir kt.

Prezidentas Trumanas tam kongresui atsiuntė telegramą, kurioje, be kitų dalykų, šitaip sakė:

"Sveikinu Jus už įnašą, kurį Jūs padarėte mūsų demokratijai, o kartu džiaugiuosi Jūsų noru, kad užjūryje likę Jūsų artimieji galėtų naudotis gerbūviu ir privilegijomis, o taip pat ir laisvųjų žmonių pareigomis, kurias mes Jungtinėse Amerikos Valstybėse taip aukštai vertiname."

Be prezidento Trumano, Trečiasis Amerikos Lietuvių Kongresas gavo dar vieną telegramą, kurioje buvo tokie žodžiai:

"Mes, 386 lietuviai tremtiniai, 1949 m. gegužės 10 dieną laivu "William A. Hollbrook", pasiekę laisvės šalį — Jungtines Amerikos Valstybes, džiaugiamės pasijutę laisvais žmonėmis."

Tačiau mūsų skausmas nemažėja, kai atsigrižtame į okupantų tremiamą ir žudomą Tėvynę. Todėl su nepalaužiamu ryžtu jungdamiesi į Amerikos lietuvių vedamą laisvinimo kovą, mes sveikiname demokratinę tos kovos vadovybę — Amerikos Lietuvių Tarybą. Mūsų širdys, mūsų rankos eina Jums pagalbon."

Tame laive atplaukė ir telegramą atsiuntę patys iškilingiausieji tuometinės Lietuvos politikai ir visuomenės veikėjai. Jie tvirtino, kad jų širdys ir rankos buvo su ALTa, kad jų širdies skausmas nemažėjo, atsigrižus į okupantą.

Didelė tada atvykusių lietuvių dauguma nuėjo ir šandien eina su Amerikos Lietuvių Taryba, bet jų tarpe buvo ir tokių, kurie jau noriai sukosi prie okupanto ir savo vaikus dabar siunčia į Kapsuko kursus. Keli stengiasi ardyti ALTą ir įpiršti demokratinei Amerikai nelietuviškas idėjas. Artėjantį ALTos Kongresą jie nori siaurai savo politikai panaudoti.

Amerikos lietuviai privalo daboti, kad mažuma savivalios neprimestų daugumai.

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI GARSINKITĖS NAUJIENOSE

ANDRIUS RYLIŠKIS

FRAGMENTAI IŠ PRAEITIES MIGLŲ

(Tąsa)

Šiaip kitų tautybių politrukai užsukdavo į įvairių tautybių stovyklas ir DP susirinkimus, bet visuomet atėdavo su UNRA atstovu amerikiečiu. Hanau kareivinėse tuomet gyveno lenkai, ukrainiečiai, lietuviai latviai ir estai pabėgėliai.

Visų tautybių tremtiniai — pabėgėliai juos smerkdavo, koliodavo, nurodinėdami į Stalino ir kompartijos žiaurias. Kai kurie klausdavo apie kainas krašte ir jų asmeniškas algas bei vaizdinio išlaidas.

Hanau DP stovykloje gyveno apie 3,500 lietuvių ir jie savo gyvenamame rajone arklidėje buvo įsirengę savo salę, tuo tarpu Hanau internacionaliniame rajone buvo salė kitoms tautybėm. Aš gyvenau kareivinėje priešais tą salę.

Išgijus politrukus, pabėgėlių minia stoviniuodavo, telkdavosi pkalbiam prisimindavo ir pasakodavo sovietiškojo režimo žiaurumus.

Kai kada laisvalaikį užsukdavau ir aš pasiklausyti jų pokalbių. Štai vieno seno ukrainiečio, buvusio Kijevo miesto sovietinio režimo piliečio, žodžiai paprasčiau:

— Dvarininkų bajorų vaikai važiuodavo mokyti ir pramogauti XIX amžiuje į Prancūziją, Austriją, Italiją bei Vokietiją. Jie švaistydavo pinigų, surinktus iš vargšų baudžiauninkų, o dabar šitie ponaičiai partinės biurokratijos sūneliai bei šiaip išperos važinėja komunistų partijos lėšomis. Kompartija surenka lėšas iš XX amžiaus pusiau baudžiauninkų — kolchozininkų. Tie senieji bajorpalaičiai vaikinai, kaip ir dabartiniai čekistai nemėgsta kalbėti apie jų kelionpignius. Mat, tas atskleis šydą eksploatuojamiems dabartiniams kolchozininkams.

"Komunistinė beklasė visuomenė" bijosi atskleisti savo eksloatatorišką prigimtį. Pagaliau ir kokius klausimus jie jums galės atsakyti? Argi jie gali smerkti Staliną? Žinotina, tiesa, kad Stalinas pavertė per kolektivizaciją milijonus žmonių mėslo sovietiškajai dirvai gerinti, ant kurios išaugo, vat, šitie "ponaičiai". Jie šiandien čekistai, enkavedistai bei politrukai, ryt bus komunistinių organizacijų sekretoriai, o gal, ir aukštesnių įstaigų vadovai. Ir kuogi jie būtų buvę be Stalino? Juk jis juos pastatė ant sovietiškosios bajorijos kelio. Jie tik gali šaukti "Garbė Stalinui".

— Stalinas sunaikino milijonus šiaip žmonių ir šimtus tūkstančių kompartijos narių, bet jis propagandos apšauktas gudriausiu iš gudriųjų, visos darbo žmonijos tėvu bei mokytoju.

A. RŪKSTELĖ

Rugių gubos (Tapyba)

Kad tauta pati kalbėtų, ji turi laisva būti

Kalbėdamas jos vardu pavergėjas vien meluos apie ją, pasakė ukrainietis disidentas Morozas savo tautiečiams Miunchene.

Sutikti, pamatyti, pasiklausyti kalbos savo didvyrio Morozos buvo susirinkę ne vien Miunchene gyvenantieji ukrainiečiai, bet ir iš kitų Vakarų Vokietijos vietovių. Tarp jų dalyvavo didelis būrys jų jaunimo.

Atvykus svečiui, jis buvo pasveikintas atitinkamų ukrainiečių reprezentantų, tautiniai apsiirę mairgaitė įteikė jam puokštą gėlių, neseniai jų parstatytoje bažnyčioje atlaikytos pamaldos, o po jų, ant didelės aikštės, esančios prie bažnyčios, svečias kalbėjo susirinkusiems. Gi sekantį dieną dalyvavo spaudos konferencijoje ir kt.

Nežiūrint į tai, kad yra iškankintas ir fiziniai, ir dvasiniai, bet kalbėjo laisvai, dalykiškai, logiškai.

Morozo kalba ir pareiškimai spaudos konferencijoje sukėlė pirmiausia apie Ukrainą bei jos rolę ne vien Europai, bet ir visam pasauliui, ir apie bolševikinę Rusiją.

Taigi, šiek tiek iš jo pareiškimų:

Jau vien geopolitiškai Ukrainą sudaro natūrali užtvartą sulaikymui antplūdžio iš rytų. Europą. Seniau ji buvo ir lyg svaros palaikytoja tarp rytų ir vakarų bei stabilizacijos faktorių Europoje. Kai 17 a. Ukraina pateko Maskvai, jos vaidinta rolę buvo sugriauta ir pradedo Maskvos ekspansija į Europą. Ji užėmė Lenkiją, Baltijos kraštus ir t.t.

Dėka vakariečių naivumo, šiandien Maskva kontroliuoja šiaurinę dalį žemės paviršiaus, jos kariai stovi jau prie Elbės ir vienai ar kitai yra net į Af-

riką nulindusi. Todėl ji, rusiškoji imperija, yra laikytina jau ne vien pasauline galybe, bet pirmiausia grėsme pasauliui. Iki ji egzistuoja, negalima ir svajoti apie vakariečių siekiamą jėgų lygsvarą bei stabilizaciją pasaulyje. (O kad Maskva yra grėsme pasauliui, patvirtino dar ir jos dabartinis kariuomenės štabo viršininkas. Pagal jį, Varšuvos pakto karinės jėgos turi būti taip pasirošusios žygiui į nesocialistinius kraštus, kad jos galėtų kiekvienoje vietoje intervenuoti, jei susvyruotų pasaulinės revoliucijos interesai. Be to, nors Maskva ir tikrai žino, jog niekas iš europiečių negali ją pulti kariniais, bet, kaip yra jau nustatyta, prieš Europą ji laiko parengtyje tūkstančius tankų, patrankų, raketinių pabūklų, atominių raketų, lėktuvų ir kt. (Žiūr. ir 1979 m. liepos 8 d. Neue Bildpost nr. 27, psl. 1.)

Dabartinį SALTą jis laikė antrū Miunchenu. Pagal jį, atoslūgio propaguotojai yra tokie pat iluzionistai, kokiu buvo ir Chamberlainas 1938 m. Hitlerio reikaluose. Vakarams yra reikalingas naujas Churchillis. Jie turėtų iš defenzyvos pereiti į ofenzivą. Net karų nereikėtų vengti. Svarbu, kad juos laimėjus. Juk Maskvai negalima pasitikėti, nes ji nesilaiko sutarimų.

Kalbėdamas dar apie Ukrainą pasakė, kad iki ukrainiečiai neatsieks laisvės, jiems pirmaus apsiginklavinimas, bet ne nusišėta dalį žemės paviršiaus, jos kariai stovi jau prie Elbės ir vienai ar kitai yra net į Af-

tautai, nors ir mirti reikėtų. Priminė vertė dvasinio nusišėtimo kovoje su pavergėju. Paminėjo ir Baltijos tautų atsparumą. Pagal jį, nors šios tautos ir yra įjungtos į imperialistinę Rusiją, bet, dėka jų vakarietiškos orientacijos, dvasiniai nėra dar nugalėtos.

Dekolonizaciją juodųjų Afrikoje laikė jau beveik baigta. Todėl būtų jau laikas atsukti ją į baltuosius Europoje. Čia tuzinai tautų laukia dekolonizacijos, laukia išlaisvinimo. Šiuo metu jos esančios ir stipriausiu politiniu ginklu vakariečiams. Vien Ukraina sudaro Europai apie 50 mil. potencialą.

Teigiamai vertino dabartinio popiežiaus kelionę į Lenkiją ir laikė ją pasiuntiniu katolicizmui, bet ne Maskvos atstovu Vatikane.

Bendrai imant, visa Morozo kalba bei jo pareiškimai patvirtino tai, ką bei kur buvo apie tokius ir panašius dalykus sakę ar rašę gyvenę Maskvos pavergime bei pergyvenę jį, stebėję laisvųjų vakariečių naivią laikyseną bolševikinės Rusijos atveju ir pastarosios valdovų sukurtusėjus įvedimui taip vadinamos proletariato diktatūros visame pasaulyje. J. Kairys

— Pakistano diktatorius jau nesižavi Irano pasirinktu keliu.

— JAV gina Palestinos teisę į nepriklausomybę, bet nenori ginti Jasir Arafato vadovaujamų teroristų.

— Valstybės departamento atstovai ne vieną kartą pasakė Arafato atstovams, kad niekad nepritars teroro metodams. Palestiniečiai turi išmokyti spręsti sunkiausias problemas prie derbų stalo.

— Artimuose Rytuose didžiausias Amerikos politikos grynėjas yra Egitpo prezidentas Sadatas. Jis mokė Izraelio premjerą Beginą, kaip suprasti JAV taikos politiką.

— Kardinolas Ottaviani tikėjosi būti popiežiumi, bet metai jam neleido.

— Izraelis norėjo dar palaikyti Jungtinių Tautų žvalgus Sinajaus pusiasalyje, bet Amerika pasiūlė Izraeliui mokėti išlaidas. Jie pabijojo ir reikalą tvarkyti pavedė JAV valstybės sekretoriui Cyrus R. Vance.

— Egiptas noriai pardavinėja Izraeliui nevalytą naftą, ištraukiamą iš Sinajaus versmių.

tautybių mirusieji irgi buvo trąša jų kompartijos valdantiejiems, naujosios visuomenės "viršžmogiams".

Šių jaunuolių pareiga surasti pas jus silpnas liguistas dvasios vieteles. Jie žino, kad jūs ilgitės tėvynės. Dabar jie nustatys metodus, kurių pagalba trumpiausiu laiku pargabenti jus į kacetus vergų darbams. Jų paskirtis aiški ir netikslu jiems statyti klausimus. Jie vengs nuosirdžių atsakymų ir duos melo ir pasigyrimo atsakymus.

Mat, "komunistų partija motina" ir "tėvas-mokytojas" Stalinas juos išauklėjo melu neapykantos dvasioje.

IKURDINIMAS

Pradėjome gauti lietuviškus laikraščius Hanau lietuviškoje stovykloje iš JAV. Radau vieną jų pažįstamo kunigo Čekavičiaus adresą. Parašiau laišką ir prašiau surasti mano giminės nurodytu adresu. Po savaitės gavau iš kun. Čekavičiaus laišką. Jis rašė, kad įvažiuoti į JAV padarė man NCWC (National Catholic Welfare Conference) įstaigoje Affidavitą, o kai aš atvažiuosiu, tai ir pats giminės susirasiu. Tas mane nustebino ir kartu pradžingino. Po kelių savaičių emigracijos reikalais NCWC įstaiga kvietė mane į Frankfurtą.

(Bus daugiau)

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsitūpiu, skambinti 314-8004

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius
1938 S. Main St., Westchester, IL.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5145
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. asai susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63RD STREET
Val. antrą, 1-4 popiet,
ketvirtą, 6-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Rezidencijos telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Sendra praktika, spec. MOTERŲ ligos.
Ofisas 2652 WEST 5TH STREET
Tel. PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmą, antrą, trečią,
penktą, 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienį
2-4 val. popiet ir kitu laiku
pagal susitarimą.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDE-PROTEZISTAS
Aparatai - protezai. Med. dau-
nuzai, specialios pagalbos įrenginiai.
Carpa support, ir t. t.
Val. 8-4 ir 6-8, šeštadieniais 9-1
Jav. West 63rd St., Chicago, IL. 60629
Telef.: Prospect 8-5084

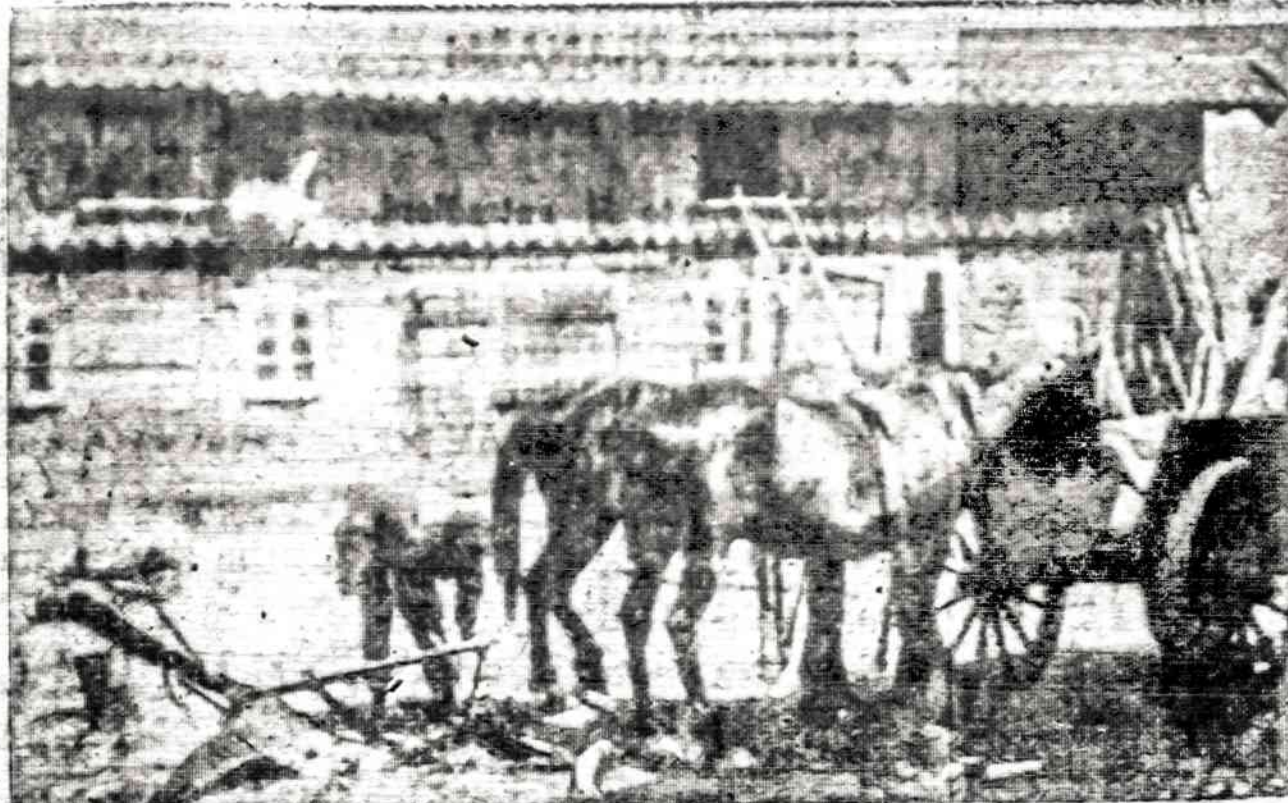
FLORIDA
DR. C. K. BOBELIS
Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

DR. A. MILIUS
Moteryų ligos, chirurgija.
5037 Central Ave.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-1004

PERKRAUTYMAI
MOVING
Leidimai — Pirmą apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠEREMAS
Tel. WA 5-8063

SOPHIE BARCUS
RADIO BIRMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1890 KIL A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pir-
midienio iki penktadienio 3:00
- 5:30 val. popiet. Šeštadieniais
ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30
val. rytų.
Vedėja Aldona Deuker
Telef.: HENlock 4-2412
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

"Lietuvos Aidai"
KAZĖ BRAZDIONYTĖ
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki
penktadienio 9 val. vak.
Visos laidos iš WOPA stoties,
banga 1490 AM.
St. Petersburg, Fla. 3:30 val. p.p.
iš WTIS stoties 1110-AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

J. VENCLOVA

LIETUVOS POLITIKA, ISDAVOS IR SUGESTIJOS

J. Venclova yra padaręs, parašęs ir išleisęs visą eilę Lietuvos ir lietuvių tautos praeitį liečiančių knygų. Jis naudojosi lietuvių ir užsieniečių studijomis bei dokumentais. "Lietuvos politika" yra paskutinioji jo studija. Šią ir kitas J. Venclovos knygas galima gauti, jeigu jos dar neįsparduotos, "Naujienose". N. Red.

(Tęsinys)

- 2) Prof. J. Voigt (1853-372): valdovo Kęstučio nužudymas įvykdytas Jogailos parėdimu. "Kaip kiti su didesniu patikimu tvirtino, kad Jogailos žmogžudžiai pasmaugė Kęstutį. Bet apgavimui pasaulio įsakė Kęstutį šikilingai palaidoti".
- 3) Dr. M. Jučas (Lietuvos metraščiui, 1968, 42): "Krevoj penktą naktį Kęstutį nužudė Jogailos prižiūrėtojai (Liet. didž. kunig. metr)".
- 4) Dr. A. Bossin (26-24): "Jogaila nedelsė padaryti išdavimą, pakviesdamas vokiečių ordina prieš savo dėdę Kęstutį... Įmetė savo dėdę į kalėjimą ir netrukus pasmaugė".
- 5) Dr. F. Boldt (25-63): "Jogaila įsakė tuojau Skirgailai Kęstutį į Krevos kalėjimą patalpinti ir nepaigo rugpjūčio 15 d. nužudyti".

Prof. I. Jonynas (Židiny, 1935, 7 nr.): "Ryškiai Jogailos kaltumą pabrėžė istorikas J. Dlugosz. Esą įsakymas pasmaugti Kęstutį buvęs Jogailos duotas (Hist. Pol.)".

7) Pagal Scriptores Rerum Prussicarum (II, 620) Lietuvos

pasidarė dideli Lietuvos priešai, ir jis, kaip lenkų generolas, vadovavo lenkams užimti Seimus ir kitas lietuviškas apylinkes, arba kad ir buv. Lietuvos švietimo ministeris V. Čepinskis, pataikaudamas savo žmogui lenkei, per daug uoliai steigė lenkiškas mokyklas Lietuvoje...

Vytautas

Vytautui teko ilgokai kovoti, kol 1392 m. pasidarė Lietuvos valdovu. Jis buvo geras karvedys, pasižymėjo didele energija, troško garbės, turėjo daug iniciatyvos bei didelių planų. Vytautas siekė sukurti plačią Lietuvos valstybę. Jis savo žygiais išgarsėjo pasaulį ir dėl to vadinamas Vytautu Didžiuoju. Vienok tikrumoj buvo kiek kitaip, kaip konstatavo dr. G. Valančius (Draugas, 1971. III. 19):

"Kuo arčiau tiesiai veidu eimi ir prisiartinai prie paties didžiausio horizontalkė, karaliaus Vytauto, tuo jis vis labiau darosi mažiau didysis. Užtai puoselėjęs nors mažiausią trupinėlių — lietuvių kalbą ir kultūrą, užuot dantimis ir nagais įsikandęs į mažą pajūrio plotą, vedė mus į tolimas rytų žemes, ten mus išbarstė ir iš ten parvedė priešus, kurie šandien nuožmiai smaugia mažą mūsų tautą".

Atrodo, kad Vytautą praigaistingam žygiui į Rytus nukreipė kryžiuočiai, nes pradžioje jo svarbiausias patarėjas buvo ordino karys M. Salzbach, ir jo dukterė Sofija, kuri buvo išteklėjusi už Maskvos kunigaikščio Vosyhaus, gi tuo laiku totoriai buvo Maskvos dideli priešai. Tad surinkęs apie 200000 karių armiją, Vytautas įvygiavo į Ukrainą kovai su didžiuoju totorių chanu Tamerlanu. Mūsų įvyko ties Vorkla 1399 m., kurio metu Vytauto kariuomenė buvo visiškai sutriuškinta. Jie liūdniau, nes Maskvos karo pajėgos visai mūsų nedalyvavo, o Jogailos pažadėtoji pagalba iš Lenkijos greičiausiai samonir

Lietuvių Vedybos Su Sveimantėmis

Esame pastebėję, jog Lietuvos valdovas Algirdas, turėdamas žmonas rusas, padėjo pagrindus lietuvių rusinimui, o jo sūnus Jogaila vedamas Lenkijos karalienę, padėjo pamatus lietuvių lenkinimui. Bendrai, lietuvių vedybos su sveimantėmis dažniausiai išveda lietuvių nenaudai. Pvz., lietuvis mokytojas Janušaitis, vedęs lenkę,

gai laiku neatėjo. Gi šio mūsų pasekmės lietuvių tautai ir Vytauto vedimai politikai buvo tiesiog tragiškos. Buv. Lietuvos užsienio ministerio p. of. V. Jurgučio aiškinimu (1934 m. rask.), Saknys, nes šiam mūsų pask.), ties Vorkla (1399) buvo pakirstos Lietuvos slėpnybės Saknys, nes šiam mūsų Lietuva neteko daugumos savo pajėgiausio jaunimo, ir drauge buvo padėta galybės pamatas Maskvai, kadangi šiam mūsų buvo sutriuškinta totorių galybė. Be to, šis pralaimėjimas nešė nuostolius Lietuvai ir kituose frontuose.

Istorikų (Ch. Pichel etc.) aiškinimu, Zalgirio mūšis įvyko todėl, jog Jogaila, plėsdamas Lenkijos galią, pasiskelbė Pomeranijos kunigaikščiu. Dėl to vokiečių ordinas 1409 m. pasiskelbė Lenkijai karą ir pradėjo okupuoti lenkų sritis. Jogaila šaukėsi Vytauto pagalbos. Tad jie nutarė s. kančiais metais suduoti mirtiną smūgį kryžiuočiams. Milžiniškas mūšis, vadovaujant Vytautui, įvyko 1410. VII 15 d. prie Zalgirio, kuriam buvo sutriuškinta ordino galybė.

(Bus daugiau)

VIRS TAUPUMO

... vakare sutabdo laikrodžius, idant jie veltui netikėtų ir nesudilūt.

... katems nukapeja uodegas, kad išleidžiant jas laukan būtų galima greičiau uždaryti duris ir iš kambario išėję mažiau šilumos.

... per šventes vakare atsidaro langus ir šoka apsiavę tik ko jinėmis, kad galečių girdėti muziką iš gretimo kaimo.

ENERGY WISE

Buy a car no larger or more powerful than you need.
Don't be a Born Loser!

FOOD FOR THOUGHT

HOW TO CUT AND SERVE FRESH PINEAPPLE

LAY THE PINEAPPLE ON ITS SIDE, WITH A LARGE, SHARP KNIFE CUT LENGTHWISE FROM THE BOTTOM THROUGH THE CROWN.

NOW THAT A PLUMP AND FRESH-LOOKING PINEAPPLE HAS FOUND A HOME IN YOUR KITCHEN, YOU MAY WONDER ABOUT THE EASIEST WAY TO CUT AND SERVE THIS DELICACY. WELL, IT COULDN'T BE EASIER.

TO REMOVE THE FRUIT, INSERT A CURVED KNIFE CLOSE TO THE SHELL AND CUT ALL THE WAY AROUND.

REMOVE THE PINEAPPLE FROM BOTH SHELLS. HALVE FRUIT LENGTHWISE. SLICE OFF CORE (TOP PORTION) OF EACH QUARTER. CHUNK FRUIT. PUT BACK IN THE SHELL. IT MAKES AN ATTRACTIVE SERVING DISH.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKSCIONIUI

"Iš tikrųjų aš būsiu su tavim". — 2 Mozės 3:12.

Šitie žodžiai suteikia labai daug paguodos Dievo žmonėms visur ir visada, kuomet jie stengiasi atlikti kokią nors daly Viešpaties darbe, klausydami jo pakvietimą ir pildydami jo įsakymus. Jei Dievas yra su mumis ir yra mūsų Gynėjas ir Glabėjas, kas tad gali prieš mus būti? Kaip Mozė turėjo daug kliūčių ir trukdymų, taip ir mes turėsime įvairių kliūčių, trukdymų ir pasipriešinimų, nes tebeturime patys savo kūno silpnybių ir netobulybių, kurios kartais kenkia ir kliudo mūsų pasistengimui sėkmingai tarnauti Viešpačiui ir tiems, kurie yra jo. Tokiose atsitikimuose reikia nukreipti savo išmanymo akis į Tą, kuriam mes tarnaujame ir atsiminti jo pažadą: "Iš tikrųjų aš būsiu su tavim". Taip darydami mes iš tikrųjų nugalėsime.

SV. RASTO TYRINETOJAI

J. Muzikant, 195 Van Pelt Avenue, Staten Island, N. Y. 10303

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I:

Chicagos

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANSO

PATARNAVIMAS

TURIME

KOPLYČIAS

VISOSE MIESTO

DALYSE.

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel.: OLympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Tel.: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

Važiuojam į Kanadą meškerioti

Atvykę į Ameriką pradėjome meškerioti Illinois valstijos ežeruose, vėliau Minnesotos valstijoje, bet šiais metais sūnus su savo žmona ir mane su žmona, susitarę su savo draugais, išvežė net į Kanadą meškerioti.

Penktadienio ankstyvą rytą suskrovėme, susipakavome meškeriojimui reikalingus įrankius, tinkamus meškerioti drabužius, maistą ir pasileidome į kelionę. Kelionėje jokiu ypatingesniu įvykiu nepasitaikė. Laimingai pasiekėme JAV-Kanados sieną. Amerikos muitininkas mums visai nesidomėjo, bet Kanados muitininkas, gražiai nuagęs, bei išdidžiai laikydamasis, patikrinęs dokumentus palinkėjo geros sėkmės ir, nieko netikrindamas ar ką nors vežamės, leido važiuoti. Kanados valstybėje dar turėjome važiuoti apie 400 mylių. (Tiesa, Kanadoje ne myliomis, bet kilometrais skaičiuojama.)

Ontario provincijoje pasiekėme Cedar ežero pakrantę. Čia ant kranto mašiną reikėjo palikti, o mus pačius su visa manta laiveliais nuvežė į salą. Atplaukiam į salą. Čia jau Leonas Grūzas su žmona, sūnumi, dukra ir iš Vokietijos, Hamburgo miesto, jo brolio 17 metų mergaitę, Pranas Peteraitis su žmona, 2 sūnumis ir dukra, Emilis Peteraitis su žmona ir 2 dukromis, Gytis Vadopalis su žmona, sūnumi ir tėvelių iškilmingai mus sutinka. Moterys ir mergaitės maldomosi kostiumais apsirengusios, aplink save iš maldų su pintomis pynėmis apsiakiusios, užtraukia man negirdėtą kažkokią "havajiską" dainelę ir dar priedui vynu pavaišina. Vėliau dar atsirado Jonas Jakstas su dviem amerikoniškais. Išsilaikę meškerioti leidimus. Šeštadienį praleidžiame geriausioje nuotaukoje.

SALOJE

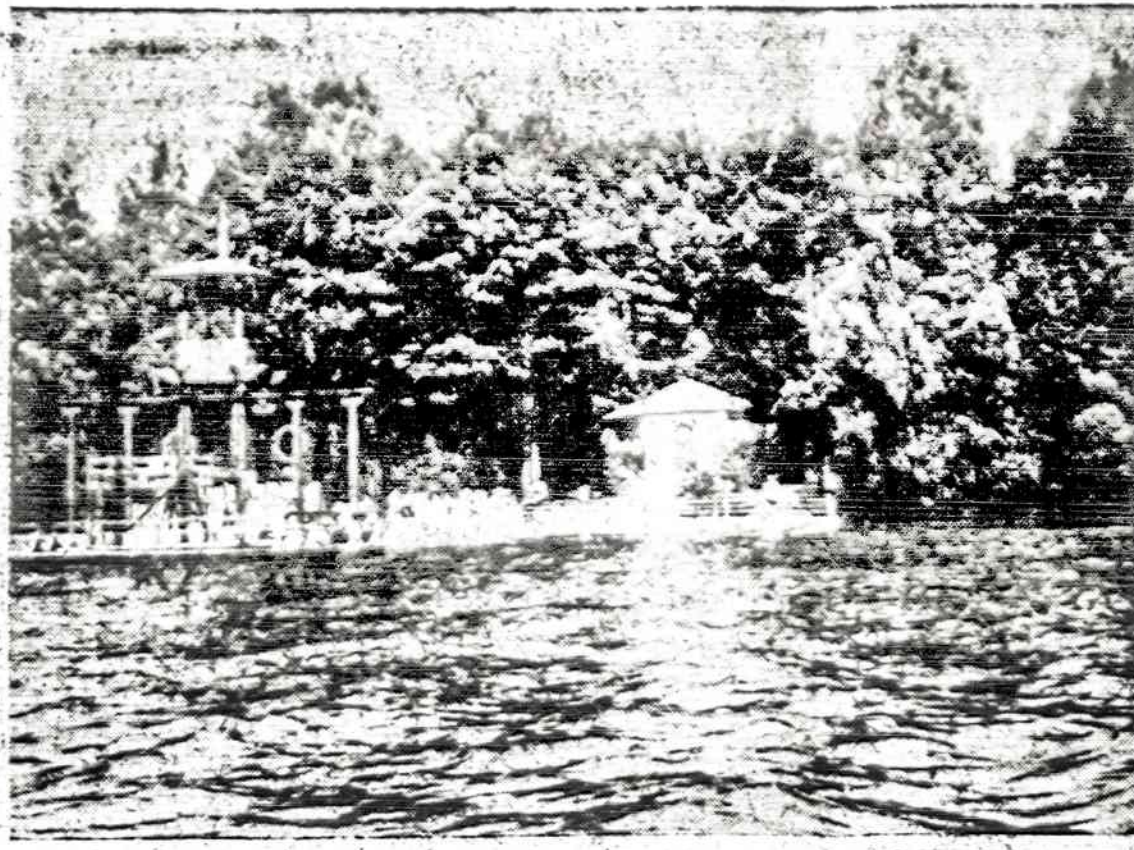
Saloje medžiai iškirsti, pada-

ryta didelė akštė su vaikams supynėmis, o suaugusiesiems tinkamai žaisti akštė. Nakvojimui nameliai pastatyti iš apvalių medžio rąstų. Aišku, tinka tik vasaros laikui. Užėjus šaltesniam orui yra ir ugniakuras kambariui prisildyti. Salos pastračiais tankiai suaugusios eglaitės ir kiti medeliai.

MEŠKERIOJIMAS?

Būdavo, Lietuvoje ar Vokietijoje meškeriojamos ežerose pasienka kur nors prie maldų ar nendrių vietoje, susisuka "bankrutėlė" ar prisikimša pypkalė, ant meškerės kabliuko užmauna slišką, gyvą žuvis ar šiaip kokį žuvis jauką, užsideda ant volo pludėlę ir įmetęs į ežerą laukia kada žuvis susigundys ir čiups kabliuką su masalu. Ramiai sėdint žuvelės aplink pliauskiasi, krūmuose, krante įvairiais balsais paukšteliai čiulba. Tai buvo poilsis, malonumas meškerioti, o priedo, tinkamam orui esant, ir apšiai žuvų pasigaudydavai. Tai buvo tikras meškeriojimas.

O dabar prie laivo prijungia 20 arklio jėgų motorą. Ant storo volo galo, kuriuo galima būtų ir gerą telyčią išlaikyti, prikabina imitacinę dirbtinę varlę, pelę, visai pamargintą vabalą ar žuvį, aplinks apsaugytą astirais stambiais kabliais, sumažina motoro greitį ir važinėja po ežerą. Vola išleidžia kokią šimtą ar daugiau metrų. Aišku, plėšri žuvis, pavyzdžiui, lydeka, storkis ar Bass (jušinis ešeris) susigundo ir čiumpa vabalą ar žuvį, bet daugiausia "pasigau-na" užkabintą žuvį už pilvo, nugaros, uodegos ar akių. Mažyčiai, kad tai nėra tinkamas meškeriojimas, bet paprasčiausias brakonieriavimas. Bet kas gi tavęs klaus, kad reikia taip, o ne kitaip meškerioti. Tuojau atkerta: "Tavo meškeriojimo metodai jau seniai atgyventi, dabar reikia taikytis prie aukš-

tos technikos ir žuvis gaudyti prie dabartinių sąlygų". Negi pradėsi ginčytis, vis tiek jie bus teisūs. Išiverši su įvairiais pasukimais, paleidimais ir aleidimais vadinamą meškerkotį, volą paleidęs su kabliais į vandenį ir plaukiant lauki, kada žuvis užkibs.

Kai kurie atsiveža ir elektroninius įtaisymus, su kuriais nustato vandens gylį, suranda žuvis ir net kokiam gylyje jos plaukioja. Toje vietoje jie meškerioja. Tiesa, Wisconsin valstijoje ir teko per televiziją girdėti apie toki nurodymą ir kitose valstijose, kad motorui veikiant draudžiama žuvis gaudyti. Minnesotos valstijoje meškeriojams skirtose taisyklėse rašoma, kad žuvis, pagauta jai nevertiant už jausko, turi būti paleista. Bet kas tau tų taisyklių laikysis! Jeigu tik pagauna, tai ir jį maišą. Be to, žuvis kartais kabliais taip sužalota, kad atgal į vandenį įmetus vis tiek negyvens.

(Bus daugiau)

TRUMPAI

- **Marquette Manor Prekybos Rūmų** golfo išvyka su pietumis ir šokiais bus rugpjūčio 8 d. Cog Hill klube, Lemont, Ill. Rengėjų komisijos vicepirmininku yra viešosios atskaitomybės pareigūnas Robertas Simėnas. Komitete taip pat yra Raimundas Pakel, ir Lorraine Seidel iš Chicago. Taupymo Bendrovės.
- **Sv. Kryžiaus ligoninė** ruošiasi priimti naujus pacientus.
- **Gintas Aukštuolis** išrinktas Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininku. Valdymo išrinkti Milda Kupcikevičiūtė, Emilija Sakadolskienė ir Linas Rimkus, visi iš Chicago, taip pat Saulius Čyvas iš Klevelando.
- **Simonas Sakys** iš Wharton, N.J., išvyko į Torontą. A. J. Alekna iš North Miami Beach, Fla., vasaros metu grįžo į Bostoną.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENE

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MAISTAS IS EUROPOS SANDELIU

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
V. VALANTINAS

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams išskirti tarnaujanti jau per 92 metus.

- SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.
- SLA — išmoko daugiau kaip ASTUNIS MILLIONUS dolerių apdraudę savo narius.
- SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA nelesko peino, nariams patarnauja tik saviklausos pagrindu.
- Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susivienijime prisidėti iki \$10,000.
- SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudą — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukšto mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.
- SLA — vaikų apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už \$1,000 apdraudus sumą temoka tik \$3.00 metams.
- SLA — kuopų vyra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA kuopų veikėjus, jie Jums mielai pagelbės ir SLA išrašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centra:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
New York, N.Y. 10001
307 W. 30th St.
Tel. (212) 543-2210

NETIKRI PRANAŠAI

Kaip atpažinti netikrą pranašą?

Pasiklausykite šį antradienį, rugpjūčio 7 d., 9:15 val. vakaro, šitos ypatingai įdomios temos, kurią iškeliame iš Dievo Žodžio pritaikdami praktiskam gyvenimui, radijo banga 1490 AM per "Lietuvos Aidus".

Penktadienį 3:23 val. popiet per S. Barcus radijo programą 1490 AM pasiklausykite "Mirtie, kur tavo geluonis?"

Parašykite "pareikalavimai knygelės "Pragaro koridoriai", prisiimsime dovanai.

Lithuanian Ministries,
P. O. Box 321,
Oak Lawn, IL 60454

Mūsų spaudoje

Okupanto tarnas moko
išėjimo mokytojus
patriotizmo

Dirvos 28 nr. Skirpstas savo skirsnelio "Šis bei tas" pradžioje taip rašo:

• Anapus uždangos spauda labai tiksliai kontroliuojama, tad iš to, kas ir kaip įdėta (arba ko neįdėta), galima spręsti partinės krypties taikinius bei užmojus. Pvz. Pergalės nr. 5 uolius išėjimo apžvalgymo pareigūnas V. Kazakevičius "ima ataskaiton" mūsų lituanistines mokyklas. Reiškia, kad į šią gana jautrią vietą atsi- kreipė okupanto smogianti akis. Mums akylai tai laikui pajusti ir neleisti mūsų jaunimo tautinio ugdymo drumsti. Štai, koki nudingi perlai beriami idealistų mokytojų darbo adresu:

— Neteisingas literatūros ir apskritai kultūros aiškinimas vaikams taip pat nepadeda stiprinti lietuviškumo dvasios. konservatyvumas ir visa aplinka neskatina gilinti lituanistinių žinių, nežadina potraukio tėvų kraštui. . . . Šeštadienis vaikų švietimas yra reakcingų politikierių rankose, ypatingos įtakos jam turi konservatyvūs klerikaliai.

Čia pat, žinoma, skatinama naudotis "knygomis iš Lietuvos" ir grubiai koneveikiama mūsų spauda, nurodanti okupanto leidinių netinkamumą mūsų mokyklai, nes laisvos išėjimo ir maskvinės partijos švietimo tikslai iš esmės visai skirtingi.

Antrasis paragrafas skirtas "turistams", tarnaujantiems svetimųjų interesams:

• Vasaros otostogose daug kas mūsų via Maskva lankosi tėvynėje. Išėjimo paprastai piktinasi tais, kurie, ten buvę, mi (arba ir grįžę laisvėn), pasiduoda svietimos valdžios įtaigai ir šališkai išgria okupanto nurodytą išorinį fasadą, o pražiūri tikrąjį pavergto lietuvių realybę. Tuo klausimu teisingai išsitarė diplomatas St. Lozoraitis ir, atstovaujantis Lietuvai prie šv. Sosto Vatikane:

— Šiandien žmonės užsienyje turi atkreipti dėmesį į pagrindines spaudos reikšiamą balsą. Jeigu jie neatkreipia dėmesio, tai jie atsisotja kitoje, taip sakant, barikados pusėje ir tuo būdu mūsų rezistenciją pasunkina.

Komentary nereikia.

K. Petrokaitis

Komunistai lenktyniauja

LONDONAS. — Komunistų valdžios Čekoslovakijoje ir Vengrijoje staiga ir nepaprastai aukštai pakėlė degalų ir kitų produktų kainas. Čekoslovakijos prekių kainų ministeris pasakė, jog lyginant su 1974 metais šių metų benzino kaina yra 300 nuosimčių didesnė. Siekdama sumažinti degalų vartojimą, pati valdžia benzino (gazolino) kainas pakėlė 50 nuos.

Vengrijoje elektros kaina padidėjo 51%, centrinio šildymo kaina pakilo 40%, anglių 25% ir dujų (gazo) 20%.

REAL ESTATE

Real Estate For Sale

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAI NUOSIMCIAIS MENESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAMS.

DEL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. Virginia 7-7747

Registruokite savo namus
biznius, sklypus pardavimui jau
26-tus metus veikiančioje įstaigoje, o pirkdami pasiteiraukite.

Du butai, medinis su sklepu ir garažas. Svarus, gerai prižiūrimas. 63 ir Troy.

Du butai, mūrinis, įrengtas sklepus auto garažas. Avers ir 26-ta.

Medinis namas su geležies (Hard ware) prekių krautuve. Nebrangus.

SIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

M. L. S.

Gausus namų pasirinkimas
pietvakariuose

BUDRAITIS REALTY

Įvairi apdrauda — INSURANCE
BUTŲ NUOMAVIMAS — parenkam nuomininkus
4243 W. 63rd St., Chicago
Tel. 767-0600.

ESTATE SALE

6 room brick bungalow, full basement and attic. 2 car garage. Near Maria High School. Low 80's.
LEO L. PARKER
& ASSOCIATES, INC.
767-2562

NAMŲ REMONTAS

Langai — Dury — Porčiai — Cemento laiptai — Saligatvės ir kita.
Kalbame lietuviškai
Tel. 476-5635

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu Jums gali padėti teisininko Prano Šulo paruošta, — teisėjo Alphonso Wells peržiūrėta, "Sūduvos" sleista knyga su legaliskomis formomis.

Knyga su formomis gauna ma Naujienų administracijoje 1739 South Halsted St., Chicago, ILL. 60608. Kaina \$3.00. Pašto išlaidoms pridėti 90c.

Juozo Šmotello

ATSIMINIMŲ SKIRSNELIAI

Graži, lengvai skaitoma ir įdomi 250 puslapių knyga su krauta autoriaus troboje.

Čikagos ir apylinkės lietuvių, skirsnelių mėgėjai, prašomi atvykti ir knygą pasiimti. Kitur gyvenantieji prašomi užsakyti paštu.

Knygos kaina — 5 doleriai.

Autoriaus adresas:
7114 S. Campbell Ave.,
Chicago, IL. 60629.

Kam reikalingas bilietas?

Markas Tvenas važiuo traukiniu ir kažkur užkibo bilietą. Kai priejo kontrolierius, rašytojas nicaip nepajėgė surasti to bilieto. Bet kontrolierius atpažino rašytoją.

— Niekis, — pasakė jis. — Bilietą man parodysite, kai grįsite atgal.

— Geras dalykas, — pasakė Tvenas, — kai grįsiu atgal. Bilietas man būtina reikalingas dabar, nes aš pamiršau, kur važiuoju.

— Limoj mirė Viktor Haya de la Torre, sulaukęs 84 metų.

DAR NEVĖLU

PAIKIMAS. Modernus apie 20 m. 2 butų mūro namas ir mūro garažas. Rengtas beismantas. Prašau teirautis ir perduoti savo telefoną apžiūrinėjimui iš anksto. Viliojanti kaina.

LABAL SVARUS 2 butų namas ir garažas. Elektrinės durys, atskiri garažo šildymai, Brighton Parke. \$37,000.

Tuščias sklypas, tinka naujo namo statybai Marquette Parke.

2 AUKSTŲ mūro namas ir 2 auto garažas. Apie \$6,000 pajamų. Naujas stogas, gazu šildymas. apsauga nuo potvynių, aliuminum langai, galite pirkti už \$41,800.

MODERNUS 2 aukštų mūro namas, apie \$18,000 pajamų. Geros salygos. Marquette Parke.

VALDIS

REAL ESTATE

2625 West 71st Street

Tel. 737-7200 arba 737-8534

ELECTROS ĮRENGIMAI, PATAISYMAI

Turiz. Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užsieniuose greit, garantuoti ir sažiningai.
KLAUDIUS PUMPUTIS
4358 So. Washenaw Ave.
Tel. 927-3559

D. M. SIO

62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$98 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams

Kreiptis:
A. LAURAITIS
4445 So. ASHLAND AVE.
523-8775

A. TVERAS

Laikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisyymas
2646 West 69th Street
Tel. Republic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4059 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS

Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY

F. Zapolis, Agent
3208 1/2 W. 95th St.
Evergreen Park, Ill.
60642, - 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company

ADVOKATAS

CHARLES P. KAL & Associates
2649 West 63rd Street,
Tel. 776-5162
Trečiadieniais iš anksto susitarus. Šeštadieniais iki 12 v.
Vakaraš tel. RE 7-5047.

Raštinė veikla jau daugiau kaip 40 metų, patarnaudama klientams.

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SKAITYK PATS IR PARAGINK
DAR KITUS SKAITYTI
DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

Save not,
have not.

You cannot spend tomorrow
what you have not saved today.
So the wise save for tomorrow
by joining the Payroll Savings
Plan today.

Because mighty U.S. Savings
Bonds from little paycheck
allotments grow.

And a Bond every payday
could keep your doctor-to-be
away. At medical school. Or take
you away. On vacation.

So do put off for tomorrow
what you can save today. Join the
Payroll Savings Plan.

For, remember, a rolling Bond
gathers no moss. But it does
gather interest.

Which is why a Bond in time
saves.

Take
stock
in America.

A public service of the
Lithuanian Alliance of America
and The Advertising Council.

12-75-140